

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2789

гр. София, 09.09.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-22, в закрито заседание на девети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Нели Алексиева

като разглежда докладваното от Нели Алексиева Търговско дело № 20221100901526 по описа за 2022 година

Производството е образувано във връзка с определение № 6455 от 18.08.2022 г., по адм. дело № 4158/2022 г. на Административен съд – София град. С това определение Административен съд – София град приема, че не е родово компетентен да разгледа делото, образувано по искова молба с вх. № 17009/09.05.2022 г. на „А.С. клиник УМБАЛ“ ЕООД, поради което изпраща делото по подсъдност на Софийски градски съд.

Производството пред административния съд е образувано по искова молба на „А.С. Клиник Университетска Многопрофилна Болница за Активно Лечение“ ЕООД срещу Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/, с която се иска осъждането на ответника да заплати сума от общо 117 123.83 лева, представляваща незаплатена медицинска дейност и вложени медицински изделия за периода месец април 2019 година – месец май 2019 година.

Ищецът твърди, че е лечебно заведение за осъществяване на лечебна дейност за болнична помощ и в това си качество сключва с ответника договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки № 22-4841 от 23.05.2018 г., чрез който страните уреждат отношенията по оказване на болнична медицинска помощ през 2018 година. Твърди, че процесният договор урежда условията и реда за заплащане на извършената и отчетена от ищеца медицинска помощ по клинични пътеки. Твърди, че болницата като изпълнител се е задължила да оказва на здравноосигурени лица, на здравнонеосигурените лица по §2, ал. 1 от Закона за бюджета на НЗОК /ЗБНЗОК/ за 2018 г. (за акушерска помощ по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето /ЗЗ/ и на лицата по §9, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2018 г., медицинска

помощ по клинични пътеки от приложение № 9 към чл. 1 от Наредба № 3 от 2018 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК /обн. ДВ бр. 29 от 30.03.2018г./ /Наредба № 3 от 2018 г./ и посочени съответно в Приложение № 17а „Клинични пътеки“ на НРД за МД за 2018 г. като конкретните договорени клинични пътеки /КП/ са посочени в чл. 1, ал. 1 от договора за КП. Срещу така поетото от страна на ищеца задължение и оказаната от него медицинска помощ ответникът, в качеството на възложител се е задължил да му заплаща договорената, извършена и отчетена болнична медицинска помощ по клинични пътеки. Твърди, че реда и правилата за оказване на медицинска помощ за 2019 година се уреждат съгласно допълнително споразумение № 9 от 25.02.2019 година, сключен на основание чл. 59, ал. 3, изр. второ от ЗЗО и в съответствие със сключения договор № РД-НС-01-1-2 от 27.12.2018 г. за изменение и допълнение на НРД за МД между НЗОК и БЛС за 2018 г., обнародван в ДВ бр.4 от 11.01.2019 г., в сила от 01.01.2019 г., впоследствие изменен и с договор № РД-НС-01-1-3 от 07.02.2019 г. за изменение и допълнение на НРД за МД между НЗОК и БЛС за 2018 г., обнародван в ДВ бр. 15 от 19.02.2019 г. /„Договор за изменение и допълнение на НРД за МД за 2018 г.“/. Посочва, че допълнителното споразумение е сключено за срока на действие на договора за изменение и допълнение на НРД за медицинските дейности за 2018 г. /обн. ДВ, изм. и доп., бр. 4 от 11.01.2019 г., в сила от 01.01.2019 г./ и е било в сила до приемането на нов НРД, съответно анекс към него или при промяна на действащия НРД, съответно да анекса към него. Твърди, че допълнителното споразумение № 9 представлява по същество е административен договор, тъй като съгласно чл. 53, ал. 3 и чл. 55, ал. 5 от ЗЗО и § 30, ал. 3 от ЗБНЗОК за 2019 г., договарянето за 2019 г. и следващите години следва да се извършва чрез подписване на анекс по реда на изготвяне и сключване на нов договор между НЗОК и БЛС, а също така разпоредбата на чл. 45а от ЗЗО (нов - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., Изм. - ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г./, сключването, изменянето и прекратяването на административните договори с физически или юридически лица по чл. 45 следва да се осъществява съгласно закона, националните рамкови договори и анексите към тях, приети по реда на ЗЗО. В този смисъл поддържа, че Допълнително споразумение № 9 представлява нов административен договор на ИБМП с НЗОК. Поддържа, че вземанията на болницата за незаплатена

оказана медицинска помощ за процесния период м. април 2019 г. - м. май 2019 г. произтичат от сключеното между страните допълнително споразумение № 9, представляващо неразделна част от договора за клинични пътеки. Ищецът поддържа, че е изпълнил задълженията си за предоставяне на болнична и медицинска помощ по договора и допълнителното споразумение. Твърди неизпълнение на задълженията на ответника да заплати на ищеца извършената медицинска дейност и вложените медицински изделия за процесния период. Сочи, че ответникът му дължи сума на обща стойност 117 123.83 лева за периода м. април 2019 г. и м. май 2019 г., по КП 19.1., КП 19.2. и КП 21, формирана както следва: 1. сума в размер на 3 850 лева - представляваща цена на извършена и отчетена болнична медицинска помощ от страна на ищеца за периода 01.04.2019 г. - 30.04.2019 г. по КП 19.1 и КП 19.2; 2. сума в размер на 18 263,93 лева - представляваща цена на медицински изделия, вложени по отчетени за периода 01.04.2019 г. - 30.04.2019 г. по незаплатените КП 19.1 и КП 19.2; 3. сума в размер на 1 650 лева - представляваща цена на извършена и отчетена болнична медицинска помощ за периода 01.05.2019 г. – 31.05.2019 г. по КП 19.1. /АПр. 99/; 4. сума в размер на 48 634 лева - представляваща цена на извършена и отчетена болнична медицинска помощ за периода 01.05.2019 г. - 31.05.2019 г. по КП 19.1, КП 19.2 и КП 21; 5. сума в размер на 40 549,95 лева - представляваща цена на медицински изделия, вложени по отчетени за периода 01.05.2019 г. - 31.05.2019 г. по КП 19.1, КП 19.2 и КП 21. 6. сума в размер на 4 175,95 лева - представляваща цена на медицински изделия, вложени по отчетени за периода 01.05.2019 г. - 31.05.2019 г. по КП 19.1. /АПр. 99/. Твърди, че оказаната болнична медицинска помощ е отчитана ежедневно, като подаваната информация се обработвала в информационната система на НЗОК. След окончателната обработка за календарен месец РЗОК е изпращала в посочения срок месечно известие, съдържащо одобрената и отхвърлената от заплащане дейност, лекарствени продукти и/или медицински изделия, заплащани от НЗОК извън стойността на КП, и съответните основания за отхвърляне. Счита, че неоснователно ответникът е отказал изплащане на осъществената болнична помощ. Твърди, че болницата отговаря на всички изисквания за изпълнение и плащане на оказаната дейност, като констатациите в месечните известия за месеците април и май 2019 година са неправилни. Поддържа, че при хоспитализацията на пациентите по

незаплатените от НЗОК клинични пътеки лечебното заведение е изпълнило добросъвестно и в цялост своите задължения в качеството си на изпълнител на болнична помощ по договора за КП и допълнително споразумение № 9, респективно счита, че ответникът следва да изпълни поетото задължение да заплаща съответните пътеки, процедури и вложени в терапията лекарствени средства и медицински изделия. Поддържа, че ищцовата претенция за заплащане на извършена болнична медицинска помощ се основава на допълнително споразумение № 9, което е сключено на 25.02.2019 г., поради което на основание чл. 45а, ал. 3 от ЗЗО същото представлява административен договор. Предвид това, споровете за изпълнението на процесното допълнително споразумение № 9 подлежат на разглеждане пред административните съдилища. Поддържа, че е осъществил реално дейност по предоставяне на болнична медицинска помощ по вид, обхват и обем съгласно основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК и съгласно договореното с НЗОК. Сочи, че неизпълнението на задължението на ищеца за постоянна медицинска помощ в полза на здравноосигурените лица би било нарушение на разпоредбата на чл. 4, ал. 1 ЗЗО, като не е предвиден механизъм, по който да може законосъобразно да откаже лечение на здравноосигурените лица, потърсили медицинска помощ, както и да преустанови дейност и изпълнение на договора и допълнителното споразумение при надвишаване на прогнозните месечни лимити. Счита, че отхвърлянето от заплащане на осъществената медицинска дейност е незаконосъобразно, доколкото посочените от страна на НЗОК основания не са предвидени като такива по смисъла на чл. 31, ал. 12 от договора за КП, където страните са уговорили изрично основанията за отхвърляне от заплащане. Изрично е посочено, че след проведен законоустановен предварителен административен контрол за спазване и съответствие с условията и изискванията на Националния рамков договор за медицинските дейности за 2017 г. и 2018 г. /НРД за МД за 2017 г. и 2018 г./ НЗОК /чрез СЗОК/ е възложило с административен договор на ЛЗ да оказва болнична медицинска помощ в полза на здравноосигурени лица по клинични пътеки, включително по процесите КП 19.1, КП 19.2. и КП 21. Сочи, че не съществува правна норма, която да регламентира изискване за изрично определена компетентност и квалификация на специалистите по процесните клинични пътеки. Твърди, че всички изделия по процесните ИЗ са вложени за целите на

необходимата диагностика и лечение на съответния пациент по КП № 21, КП №19.1, или №19.2 и отговарят на посочените условия за заплащане, като са отчетени при условията на НРД и процесиите клинични пътеки. Поддържа, че в месечните известия не се констатира нарушения по отношение на предоставената от болницата болнична медицинска помощ, поради което няма основание да се приеме, че за извършена медицинска дейност по клиничните пътеки, правилно проведено лечение и реално вложени медицински изделия, същите не следва да бъдат заплатени. Твърди, че лечебното заведение е изпълнило добросъвестно и в цялост вменените му задължения на изпълнител на болнична помощ, на които корелативно отговаря задължението на административния орган да заплаща съответните пътеки, процедури и вложени в терапията лекарствени средства и медицински изделия. Лечебното заведение безспорно е предоставило медицинските дейности, което е довело до значителни по размер разходи за положения медицински труд и вложени медицински изделия, което от една страна води до неговото обедняване, а от друга до неоснователното обогатяване на НЗОК, действаща чрез СЗОК, с което същата си спестява плащането на тези суми, разходвани за предоставяне на медицинска дейност в обхвата на основния пакет здравни услуги, гарантиран от бюджета на НЗОК.

Ответната страна е подала отговор, с който оспорва исковата молба. Не оспорва, че между страните, по реда и при условията на съответните НРД за МД за 2018 г. е сключен индивидуален договор за оказване на болнична медицинска помощ /БМП/ по клинични пътеки /КП/ № 22-4841 от 23.05.2018 г., актуализиран чрез подписване на допълнителни споразумения ежесечно. Твърди, че в случая е налице особена гражданскоправна сделка с административни елементи. Твърди, че процесният договор № 22-4841 от 23.05.2018 г., сключен между лечебното заведение за болнична помощ и НЗОК е сключен преди 01.01.2019 г. по реда на Закона за здравното осигуряване, поради което исковите претенции следва да се разгледат по реда на ГПК. Не оспорва, че към основания договор от 2018 година е сключено допълнително споразумение № 9 от 25.02.2019 година, но счита, че неправилно ищецът приема, че допълнителното споразумение представлява правното основание за предявяване на исковите претенции. В този смисъл оспорва приложимостта на нормата на чл. 45а, ал. 4 ЗЗО, в сила от 01.01.2019 година. Поддържа, че основанията за отхвърляне за заплащане от НЗОК по

КП № 19.1, КП № 19.2 и КП № 21 за процесите период са именно неизпълнение на диагностично лечебните алгоритми /ДЛА/ по съответните клинични пътеки от ищеца за болнична медицинска помощ, като ищецът не разполага с необходимите специалисти, изискуеми за изпълнение на клиничните пътеки.

В изпълнение на разпореждане на административния съд от 01.07.2022 г. ищецът изразява становище за неоснователност на възражението за родова неподсъдност на ответника. Изрично е допълнено, че търсеното заплащане касае дейности и медицински изделия в периода м. април 2019 г. - м. май 2019 г. като за този период е сключено между НЗОК и болницата допълнително споразумение, което следва да се разглежда като самостоятелно облигационно отношение. Счита, че основният договор не обуславя родовата подсъдност на гражданските съдилища. Поддържа, че допълнителното споразумение има характер на самостоятелен административен договор по смисъла на чл. 19а АПК, поради което споровете, свързани с неговото изпълнение са подсъдни на административните съдилища.

При така изложените в исковата молба фактически твърдения и отправено към съда искане, Софийският градски съд, ТО, 22 състав намира, че образуваното пред СГС т. дело № 1526/2022 г. не е подсъдно на Софийски градски съд, по следните съображения:

С оглед изложените от ищеца твърдения, спорът между страните е относно изпълнението на постите от ответника с допълнително споразумение № 9 от 25.02.2019 година задължения да заплаща извършената и отчетена от ищеца медицинска помощ по клинични пътеки за периода от месец април 2019 година – месец май 2019 година. Това допълнително споразумение е сключено, на основание чл. 59, ал. 3, изр. 2-ро от ЗЗО, във връзка с промени в действащото законодателство, довели до изменение и допълнение на НРД за медицинските дейности за 2018 г., съответно до промяна в пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК. В този смисъл с допълнителното споразумение се променя /включително и чрез предвиждането на нови клинични пътеки, които ще се гарантират от бюджета на НЗОК/ обема и съдържанието на медицинската помощ по клинични пътеки, заплащането на която дължи НЗОК, считано от 01.01.2019 г. Спорът между страните касае заплащане на извършени медицински дейности в обем и видове, съгласно

предвидените и уредени от клаузите на допълнителното споразумение № 9 такива, поради което независимо от обстоятелството, че допълнителното споразумение формално се сключва като такова към основния договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки № 22-4841 от 23.05.2018 г., сключен между страните, това допълнително споразумение има и самостоятелно значение, защото е съобразено с приетия бюджет на НЗОК за 2019 г. и като такова е основание включените в него медицински дейности по клинични пътеки /които се различават от тези по договора от 2018 г./ да подлежат на заплащане от НЗОК със средства, гарантирани от одобрения ѝ бюджет за 2019 г. В този смисъл основание на предявената от ищеца претенция за заплащане на извършени през 2019 г. дейности е именно поетото с допълнителното споразумение № 9 от ответника задължение, тъй като обемът на подлежащата за заплащане дейност за 2019 г. е определен именно в това споразумение.

Противно на изложените от НЗОК в отговора на исковата молба твърдения, както допълнителното споразумение № 9, така и договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки № 22-4841 от 23.05.2018 г. имат характер на административни договори. Правният режим на административния договор е уреден в Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, Административнопроцесуалния кодекс и Закона за здравно осигуряване. В разпоредбата на чл. 19а от АПК е дадено определение на административния договор, като е предвидено, че в производството пред административните органи страните могат да сключат административен договор по въпроси от значим обществен интерес, когато това е предвидено в специален закон. С § 29 от ПЗР на ЗИД на АПК /обн. ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г./, се изменя разпоредбата на чл. 45а, ал. 1 от Закона за здравно осигуряване, като се въвежда института на административния договор, а в новата ал. 4 изрично се посочва, че договорите, сключени между Националната здравноосигурителна каса по чл. 45 с физически и юридически лица, са административни договори и по отношение на тях намират приложение нормите на чл. 19а и сл. от АПК. Националната здравноосигурителна каса е държавен орган, на когото са възложени властнически правомощия при осъществяване на държавната политика в областта на здравеопазването и регулирането на обществените отношения във връзка със задължителното

здравно осигуряване. Затова сключените между НЗОК, като възложител и лечебното заведение ищец, като изпълнител на медицинската помощ, договор от 23.05.2018 г. и допълнително споразумение № 9/25.02.2019 г. по своята правна същност представляват съглашение на договарящите в съответствие с действащата по същото време правна уредба на задължителното здравно осигуряване. Обстоятелството, че договарянето е реализирано по административен ред, обуславя правното естество на подписания договор от 23.05.2018 г. като административен по своя характер.

Липсата на изрична нормативна уредба на административния договор в ЗЗО до изменението на 45а, ал. 1 от с. з. налага разглеждането на споровете за изпълнение на сключените преди 01.01.2019 г. с НЗОК договори по общия исков ред, независимо, че същите притежават характеристиките на административни договори. Съгласно действащата от 01.01.2019 г. разпоредба на чл. 19ж от АПК, споровете относно действителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административните договори се решават от компетентния административен съд. Съгласно разпоредбата на § 149, ал. 4 ЗИД на АПК /ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г./, съдебните производства по спорове относно недействителност, изпълнение, изменение или прекратяване на административни договори, сключени преди влизане в сила на този закон, с изключение на тези по ЗУСЕСИФ, се извършват по реда на ГПК пред гражданските съдилища. В случая, съгласно гореизложените мотиви, настоящият съдебен състав приема, че между страните е възникнал спор относно изпълнение на допълнително споразумение № 9/25.02.2019 г., сключено след влизане в сила на чл. 45а ЗЗО, поради което компетентен да разгледа исковата молба на „А.С. Клиник Университетска Многопрофилна Болница за Активно Лечение“ ЕООД срещу Националната здравноосигурителна каса, с която се иска осъждането на ответника да заплати сума от общо 117 123.83 лева, представляваща незаплатена медицинска дейност и вложени медицински изделия за периода месец април 2019 година – месец май 2019 година, е административният, а не гражданският съд по реда на исковото производство.

Тъй като е налице спор за подсъдност между общ и административен съд, спорът следва да бъде разрешен от смесен състав на ВКС и ВАС, съгласно разпоредбата на чл. 135, ал. 5 от АПК.

Мотивиран от горното, Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по т. д. № 1526/2022 г. по описа на СГС, ТО, 22 състав, поради неподсъдност, на основание чл. 118, ал. 1 ГПК.

ПОВДИГА СПОР ЗА ПОДСЪДНОСТ, на основание чл. 135, ал. 5 от АПК, пред смесен състав на Върховния касационен съд и Върховния административен съд за определяне компетентният съд, който да се произнесе по спора – предмет на т. д. № 1526/2022 г. по описа на СГС, ТО, 22 състав.

Определението е окончателно.

Да се изпрати делото във ВКС за определяне на надлежен състав по реда на чл. 135, ал. 5 от АПК за разрешаване на спора за подсъдността.

Съдия при Софийски градски съд: _____